

QUẢN TRỊ TỐT VÀ TIẾP CẬN THÔNG TIN Ở VIỆT NAM

*TS. Nguyễn Minh Tuấn**

Một trong những nội dung quan trọng của *quản trị tốt* (good governance) là vấn đề *minh bạch* (transparency), bên cạnh các nội dung khác như trách nhiệm giải trình (accountability), sự tham gia (participation) và tính có thể tiên liệu trước (predictability)¹. Điều kiện quan trọng nhất để đạt được *sự minh bạch* đó chính là sự tôn trọng, bảo đảm và bảo vệ *quyền tiếp cận thông tin* (right to access to information). Quyền tiếp cận thông tin nếu được thực hiện tốt sẽ giảm thiểu được tình trạng tham nhũng, sự khó tiên liệu trong chính sách, giúp cho việc quản trị đạt được hiệu quả tốt nhất.² Bài viết dưới đây làm rõ những vấn đề như: 1) tiếp cận thông tin có vai trò như thế nào đối với quản trị tốt; 2) Nội dung và bình luận về những vấn đề còn bỏ ngỏ của Luật tiếp cận thông tin năm 2016.

I. Tiếp cận thông tin: nhìn dưới góc độ là một trong những yêu cầu của quản trị tốt

Nhìn dưới góc độ quản trị tốt, tiếp cận thông tin tạo lập một cơ chế mở về thông tin. Thông tin càng minh bạch, càng đáng tin cậy thì chính quyền càng vững mạnh.³ Thực hiện tốt quyền tiếp cận thông tin cũng đồng thời tạo ra sức ép để cải cách bộ máy nhà nước, phòng chống tham nhũng được hiệu quả. Không những thế quyền tiếp cận thông tin sẽ nâng cao năng lực làm chủ của người dân, tạo sự đồng thuận trong xã hội. Không những thế, việc công khai thông tin một cách chủ động và tích cực sẽ làm giảm gánh nặng hành chính của việc trả lời những câu hỏi và yêu cầu thông thường bởi tài liệu được công khai rộng rãi càng nhiều thì số lượng các yêu cầu tiếp cận thông tin sẽ càng giảm đi⁴. Cung cấp được các thông tin cơ bản, tin cậy để mọi công dân, tổ chức, doanh nghiệp có thể bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của mình sẽ mang lại rất nhiều lợi ích, sẽ khuyến khích sự tham gia của người dân vào quá trình quản lý nhà nước một cách chủ động, thực chất và hiệu quả hơn, các doanh nghiệp chủ động hơn trong việc xây dựng kế hoạch, chiến lược kinh doanh... Quyền tiếp cận thông tin là yếu tố căn bản để xây dựng niềm tin giữa nhà nước và công dân, không chỉ trong cuộc chiến

* Giảng viên, Phó chủ nhiệm Bộ môn Lý luận – lịch sử nhà nước và pháp luật, Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội

¹ Sarfranz Khawaja, *Good Governance and Result Based Monitoring*, Pakistan, 2011, p. 5

² Sarfranz Khawaja, *Good Governance and Result Based Monitoring*, Pakistan, 2011, p. 34.

³ Viện nghiên cứu quyền con người, *Các văn kiện quốc tế và luật của một số nước về tiếp cận thông tin*, NXB Công an Nhân dân, Hà Nội, 2007.

⁴ Đào Trí Úc, *Tự do thông tin trong nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa*, Tạp chí Nhà nước và Pháp luật, Số 4/2011, tr. 3 – 7.